

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci ve věci žalobce: **BGP Products Czech Republic, s. r. o.**, se sídlem Praha 6 – Dejvice, Evropská 2591/33d, (dříve ABBOTT GmbH & CO.KG, se sídlem ve Wiesbadenu, Max-Planck-Ring 2, Německo) v řízení zastoupeného JUDr. PharmDr. Vladimírem Bíbou, advokátem se sídlem Praha 5, Duškova 45, proti žalovanému: **Ministerstvo zdravotnictví**, se sídlem Praha 2, Palackého náměstí 4, **za účasti** osob zúčastněných na řízení: **I)** Česká národní zdravotní pojišťovna, se sídlem Praha 2, Ječná 39, **II)** Revírní bratrská pokladna, zdravotní pojišťovna, se sídlem Slezská Ostrava, Michálkovičká 967/108, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 9. 2008, č. j. MZDR 23761/2008, sp. zn.: L 35/2008, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze z 3. 12. 2015, č. j. 7 A 92/2011 - 358, o návrhu žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze zrušil v záhlaví uvedeným rozsudkem rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 9. 2008, č. j. MZDR23761/2008, sp. zn. L 35/2008. Žalovaný tímto výrokem zamítl odvolání žalobce proti II. výroku rozhodnutí Státního ústavu pro kontrolu léčiv ze dne 6. 5. 2008, sp. zn. SUKIS9969/2008, ve věci stanovení výše úhrady léčivého přípravku TARKA 240/4 mg tbl. – kód Ústavu: 0015140 a 0015138.

Žalovaný (dále též „*stěžovatel*“) proti tomuto rozsudku podal kasační stížnost, v níž navrhl, aby byl napadený rozsudek Městského soudu v Praze zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení. Zároveň požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Stěžovatel tento návrh odůvodnil tím, že Městský soud v Praze svým právním názorem staví činnost přípravy podzákoných právních předpisů nad podzákonné právní předpisy platné v době vydání správního rozhodnutí a nad odborné spisové podklady. Pokud by se správní orgány měly tímto právním názorem řídit, byla by ohrožena právní jistota systému správního rozhodování. Žalovaný uvedl, že pokud by neměl přihlížet k odborným podkladům, které sice nemají charakter právního předpisu, ale dostatečně prokazují terapeutické účinky, nemohl by v souladu s ustanovením § 15 odst. 6 písm. c) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění stanovit úhradu léčivým přípravkům z prostředků veřejného zdravotního pojištění. V posuzovaném případě by konkrétně mohlo dojít ke zrušení úhrady léčivých přípravků TARKA 240/MG TBL, což by znamenalo vážnou újmu pro pacienty léčenými těmito léčivými

přípravky. Pacienti by si tyto přípravky museli hradit sami v plné výši. Žalovanému poté hrozí vážná újma ve formě žalob o náhradu škody.

Žalobce k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že stěžovatel neoznačil žádné konkrétní skutečnosti svědčící o tom, že by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Tvrzení, kterými žalovaný odůvodnil svůj návrh, se navíc týkají samotného přezkumu rozsudku městského soudu. Zákonné důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tak podle žalobce nejsou dány.

Kasační stížnost nemá podle § 107 s. ř. s. odkladný účinek, avšak Nejvyšší správní soud jej může na návrh stěžovatele přiznat; přitom užije přiměřeně ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Nejvyšší správní soud již dříve vyložil, že soudy ve správním soudnictví poskytují primárně ochranu subjektivním veřejným právům a rovněž institut odkladného účinku je koncipován především jako dočasná procesní ochrana žalobce – účastníka správního řízení – před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého správního rozhodnutí, jsou-li pro to splněny zákonem předepsané podmínky. Situace, kdy bude možno dovozovat vznik újmy na straně žalovaného správního orgánu v důsledku rozhodnutí krajského soudu, tak jsou nepochybně představitelné v poněkud omezenější míře, než jak tomu bude na straně žalobce. Postavením žalovaného správního orgánu, jemuž soudní řád správní přiznal legitimaci podat kasační stížnost, se vyjadřuje zájem na efektivitě působení objektivního práva a jednotě a zákonnosti rozhodování krajských soudů ve správním soudnictví. Z tohoto hlediska je nutné nahlížet i na návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti správního orgánu.

Kasační stížnost je mimořádným opravným prostředkem, neboť směřuje proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Přiznání odkladného účinku vůči pravomocnému rozhodnutí je třeba připustit pouze tehdy, jestliže nezbytnost odkladného účinku převáží nad požadavkem právní jistoty a stability právních vztahů opírajících se o pravomocná rozhodnutí orgánů veřejné moci. Přiznáním odkladného účinku se prolamují právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno; tímto zákonným postupem ovšem není přiznání odkladného účinku, ale až případný meritorní výrok o kasační stížnosti. Pokud by správní orgány neměly být vázány pravomocným rozhodnutím krajských soudů, kterými se ruší jejich správní akty, musel by zákonodárce zcela změnit koncepci správního soudnictví. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce popsal slovy o „*nepoměrně větší újmě*“.

Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 – 58, musí být pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti splněny tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Újma, která má hrozit stěžovateli, nesmí být vzhledem k jeho poměrům bagatelní, ale musí být naopak významná tak, aby v konkrétním případě nebylo výjimečně uplatněno

pravidlo, že kasační stížnost nemá odkladný účinek. Příkladem bude újma významnou tehdy, nebude-li již možno v podstatných ohledech odstranit v mezidobí způsobené následky či dopady napadeného rozhodnutí, které bylo později shledáno nezákonným a zrušeno. Významnou újmu taktéž bude, půjde-li sice při uplatnění rozhodnutí o následky vratné či napravitelné, avšak takového rázu, že způsobí žadateli vážné obtíže či významné poruchy v jeho fungování, činnosti apod. (viz usnesení Nejvyššího správního soudu z 21. 5. 2014, č. j. 6 Afs 73/2014 - 56).

Zatímco žalobce bude zpravidla spojovat újmu se svými subjektivními právy, která může okamžitý výkon rozhodnutí krajského soudu skutečně závažně ohrozit, žalovaný správní orgán žádná subjektivní práva nemá. Tím spíše nemůže mít práva, jež by mohla být výkonem napadeného rozsudku či jeho jinými následky ohrožena. Jeho úkolem je v soudním řízení hájit zákonnost jím vydaného rozhodnutí. Samotná otázka zákonnosti rozhodnutí však není důvodem pro přiznání odkladného účinku. Při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku soud nijak nepředjímá, jaké bude meritorní rozhodnutí ve věci samé.

Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti žalovaného tak bude na místě tehdy, kdy bude podloženo ochranou důležitého veřejného zájmu, jehož ohrožení bude v konkrétním případě představovat právě onu nepoměrně větší újmu, než která přiznáním odkladného účinku vznikne jiným osobám a jež nebude v rozporu s jiným veřejným zájmem. Žalovaný správní orgán musí stejně jako žalobce újmu tvrdit a osvědčit, tj. vysvětlit, v čem újma a její intenzita spočívá. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu žalovaný obává, by pro něj byl zásadním zásahem, kterým by byl důležitý veřejný zájem skutečně ohrožen.

Stěžovatel se svým návrhem v podstatě snaží docílit odvrácení účinku pravomocného rozsudku krajského soudu pouze z důvodu jeho možné nesprávnosti. Takový účinek však přiznání odkladného účinku mít nemůže, neboť by šlo o extenzivní užití institutu odkladného účinku, které by vyžadovalo faktické předběžné posouzení pravděpodobného úspěchu kasačních námitek (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 12. 2012, č. j. 5 As 144/2012 – 27). Nejvyšší správní soud neshledal důvodným ani tvrzení, že by stěžovateli snad hrozila újma v podobě žalob na náhradu škody. Je názoru, že bez konkrétního důkazu nelze s určitostí takový následek rozsudku krajského soudu nyní předjímat. Nejvyšší správní soud má tedy za to, že ze skutečností, kterými žalovaný odůvodnil svůj návrh na přiznání odkladného účinku, veřejnému zájmu žádná újma nehrozí.

Na základě výše uvedeného Nejvyšší správní soud uzavřel, že zde není naplněna základní podmínka pro přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti, tedy vznik újmy na straně žalovaného spočívající v ohrožení důležitého veřejného zájmu. Nebylo již tedy třeba zkoumat podmínky další, s nimiž by tato musela být naplněna kumulativně. Nejvyšší správní soud proto návrh žalovaného na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti zamítl.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 9. března 2016

JUDr. Jaroslav Vlašín v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Monika Kedroňová